

İstanbul İkili

Türkiye Briç Federasyonunun (TBF) düzenlediği İstanbul İkili Şampiyonası bu sezon 14-15 Ocak 1995 tarihlerinde İstanbul Dedeman otelinde toplam 52 masa olarak oynandı. Turnuvada ilk beşe giren çiftler şu şekilde sıralandı: 1. Özlem Kolata - Süleyman Kolata, 2. Hüseyin Cesur - Turan Yavuz, 3. Namık Kökten - Sam Gattemo, 4. Nafiz Zorlu - Salvador Assael, 5. Faik Falay - Orhan Ekinci.

Antre Sorunu

D/Herkes ♠K6
♥3
♦QT54
♣AJT953

K
B D
G

♠Q5
♥A954
♦KJ9632
♣7

Batı	Kuzey	Doğu	Güney
-	-	1♠	2♦
3♠	5♦	P	P
D	P.		

Güney konturlu 5♦ oynuyor, atak: ♦A, ♦ devam. Batı, ortağı oyun açtıktan sonra, rakibin yetersiz puan ile ulaştığı 5♦ kontratının ancak çakalarla yapılabileceğini düşündü ve en iyi atışı yaptı: ♦A, ♦ devam. Artık deklararı yere üç tane ♥ çakma şansına sahip değil. Kontratu yapmanın yegane yolu ♠'ler üstüne oynamak. Ancak eğer ♠'ler partaj (3-3) değil de, 4-2 dağılmışsa, sağ ♠'lere ulaşmak için antre yok.

Güney bu antre sorununu şu şekilde çözdü: üçüncü lövede ♠A'ı gitti, ♠ çaktı (Doğudan ♠Q düştü) ve elden ♠Q'ını oy-

nadı. Doğu ♠Q'ını alırsa, ♠K yere antre olacak ve 4-2 ♠'e de kontrat yapılabilecek. Doğu ♠Q'ını laçkaladı, ama nafile; deklararı ♥A ve ♥ çakarak yere geçti ve ♠J'yi oynayıp (Doğu ♠ defos ederken) kayıp ♠'ini attı. Batı ♠K'yı kazandı, ama arkı ♠'ler sağ ve yere de antre mevcut [A.B.D.'li usta Lary Weiss tarafından oynanmış olan bu el Alan Truscott'un "Doubles and Redoubles" adlı kitabından alınmıştır].

Gerekmeyen Empas

♠A963
♥KJ764
♦5
♣AT3

K
B D
G

♠KQ84
♥A53
♦A962
♣J4

Güney 6♠ oynuyor, atak: ♠Q. Deklaran ilk löveyi kazanıp yere ♦ çaktı, ♠A ve ♠ oynayıp (herkes ♠'e uydı) ♠K ile ele geldi bir ♦ daha çaktı. Şimdi ♥A ile ele geçip dışındaki son kozu topladı ve ♥ oynayıp yerden ♥J koydu; Doğu ♥ü Q ile kazanıp ♦ oynayınca da bir battı. Tüm dağılım:

♠A963
♥KJ764
♦5
♣AT3

♠J72
♥92
♦QT4
♣K962

K
B D
G

♠T5
♥QT8
♦K873
♣Q875

♠KQ84
♥A53
♦A962
♣J4

Evret, eğer ♥Q empası geçse ya da Doğunun üç tane ♦'su olsa, deklararı kontratı yapacaktı; ama çok daha iyi bir oyun tarzı yok mu? Deklaran ilk ♦'yu yere çaktıktan sonra hemen elden ve yerden küçük ♥ oynarsa, her iki majör renk de 3-2 dağılmış iken kontrat yapmak hiç de zor değil. Diyelim ki defans ♥'ü alıp ♠ döndü; Deklaran ♠'i A ile kazanır, ♠A ve ♠ oynayıp ♠K ile ele gelir, ♦ çakar, ♥A ile ele döner ve son kozu toplayıp elindeki küçük ♥ ile yere geçer. Anlaşılan deklararı hiç gerek-meyen bir empası attığı için batmış [Bu el Terence Reese and Martin Hoffman'ın "Play It Again Sam" adlı kitabından alınmıştır].

Amatörler İçin

El-Yer Oyunu

♠642
♥KJ98
♦KQ3
♣AQ3

K
B D
G

♠53
♥AQ76
♦A42
♣542

Güney 4♥ oynuyor, atak: ♠K, ♠ devam; Doğu ikinci ♠'i alt ve ♠Q döner, Güney bu ♠'e çakarken Batı bir ♠ defos eder. Nasıl oynamalı? Güney 2 veya 3 tur koz çekerek kozları temizler (kozların 4-0 dağılmadığını varsayıyoruz), ♠A, ♦K, ♥Q çeker ve ♠A ile ele gelip elden ♠ oynar; Batıdan ♠K görünmedikçe bu ♠'e yerden Q koyar. Doğu ♠Q'ı K ile kazansa bile, başka ♠'i kalmadıysa, el-çaka yer-çaka ♠ veya ♦ dönmek zorunda kalır ve deklararı onuncu löveyi verir. Bu oyun tarzı ile, eğer ♠K Batıda ise veya Doğuda tek ya da iki parça ise deklararı 4♥'ü yapar. Tüm dağılım:

♠642
♥KJ98
♦KQ3
♣AQ3

♠KT
♥54
♦JT98
♣J9876

K
B D
G

♠AQJ987
♥32
♦765
♣KT

♠53
♥AQ76
♦A42
♣542

Diyelim ki iki tur ♥ çektik, herkes uydı; üç tur da ♦ çektik, Doğu üçüncü ♦'ya uymadı. Şimdi Doğunun elini tam olarak saymış durumdayız: 6♠ - 2♥ - 2♦ - 3♣. Yani Doğuda üç tane ♣ olduğu kesin. Eğer ♠K'nın Doğuda olduğu yolunda da bariz bir gösterge varsa (örneğin Doğu daha önce 1♠ diye oyun açmışsa), elden yere doğru ♠ oynar ve yerden küçük koyarak Doğuyu ♠'ten yatırmayı deneyebiliriz. Bu oyun tarzı ile eğer Doğunun ♠'leri KJT ise kontratı kesin yaparız; ya da yere doğru oynadığımız küçük ♠'e Batı tembelec elindeki küçük ♠'i verir ve Doğu mecburen bu ♠ lövesini kazanmak zorunda kalırsa (yani Doğunun elindeki en küçük ♠ Batının verdiği ♠'ten büyüktür), kontratı yine yaparız.

El-Yer Oyunu

♠J76
♥K8
♦964
♣AT982

K
B D
G

♠Q542
♥A5
♦AQJ3
♣KQ6

Güney 3NT oynuyor, atak; ♥Q. Nasıl oynamalı?

Problem Semineri 95/3

5 Nisan 1995, Çarşamba,
Saat 15.00-17.00

1- 20 lirası olan bir kumarbazın 40 liraya ihtiyacı vardır. Rulette tek-çift oynamaya karar verir. Buna göre, her seferinde ya teklere ya da çiftlere para yatırarak, sonucun para yatırdığı seçeneğe çıkışını durumunda, yatırdığı paranın iki mislini geri alacak, aksi halde ise yatırdığı parayı yitirecektir. Ruletin her dönüşünde çift gelme olasılığı 18/37'dir. Kumarbaz, şu iki yoldan birini izlemeyi düşünmektedir: Birincisi, parasının tamamını tek seferde çiftlere yatırmak; ikincisi ise, her seferinde çiftlere bir lira yatırıp, bu şekilde ya toplamı parası 40 liraya

çıkana ya da tüm parasını kaybedene kadar devam etmek. Bu yollardan hangisini izlediği takdirde kumarbazın amacına ulaşma olasılığı daha yüksektir?
2- A ve B tarafından oynanan bir oyunda, $0 < p < 1/2$ olmak üzere, A'nın kazanma olasılığı p, B'ninki ise 1-p'dir. Bir parti, çift sayıda oyundan oluşmaktadır. Oyuncular, kazandıktan her oyun için bir puan almakta, toplam puanı daha yüksek olan partiyi kazanmaktadır. Parti kaç oyundan oluşursa, A'nın partiyi kazanma olasılığı en yüksek olur?
3- Hiç parası olmayan bir kumarbazın 200 liraya ihtiyacı vardır. Kendisine her şans tanımak isteyen kumarhane sahibi aşağıdaki şekilde 100 oyun oynamasına izin verir. Kumarbaz, her seferinde bir $N \geq 1$ tam sayısı seçerek, $2/(N+1)$ olasılıkla N lira

kazanıp, $(N-1)/(N+1)$ olasılıkla bir lira kaybedecektir. Ancak birden büyük bir N seçebilmesi için en az bir lirasının bulunması gerekmektedir. Bu kumarbaz nasıl bir yol izlerse, amacına ulaşma olasılığı en yüksek olur?
4- Olasılık hesabına meraklı bir sultan, vezirini ödüllendirmek ister. 100 adet keseye, farklı herhangi ikisine değişik sayıda olmak üzere altın koydurur. Vezir, keseleri açarak içlerinde kaç altın olduğuna bakar. Her açtığı kesede iki seçeneği vardır. Ya bu keseyi seçer ya da daha önce açmadığı keselerden birine geçer. Sonuçta seçtiği kese, 100 keseden içinde en çok altının bulunduğu kese ise, vezir bu altınların hepsini kazanır. Aksi takdirde, ödülle ilişkin tüm şansını kaybeder. Vezir nasıl bir yol izlerse ödüllü kazanma olasılığı en yüksek olur?

Problem Semineri 95/4

19 Nisan 1995, Çarşamba,
Saat 15.00-17.00

1- İki tam sayının kareleri toplamı olarak yazılabilen tüm asal sayıları bulunuz.
2- İki tam sayının kareleri toplamı olarak yazılabilen tüm tam sayıları bulunuz.
3- Üç tam sayının kareleri toplamı olarak yazılabilen tüm tam sayıları bulunuz.
4- Dört tam sayının kareleri toplamı olarak yazılabilen tüm tam sayıları bulunuz.

Problem seminerleri, TÜBİTAK, Sitem Akademi Yayıncılık Grubu, Atatürk Bulvarı, No:221, Kavaklıdere/Ankara adresinde yapılacaktır.